

? Sut i ddefnyddio'r daflen waith hon

- Bydd angen copi o'r daflen waith ar bob plentyn. Dylent ddarllen y stori mewn grŵp er mwyn eu hannog i rannu eu teimladau amdano. Gallech cuddio'r tri pharagraff olaf a gofyn i'r plant i ragweld beth fydd yn digwydd ac i rannu eu syniadau a'u teimladau. Yna, rhwch gopi o'r stori gyfan i'r plant.
- Gallai'r plant gwblhau'r gweithgaredd ysgrifenedig ar eu pen eu hunain neu gyda phartner. Gofynnwch iddynt beth oedd yn anghyfrifol ynglŷn ag ymddygiad Leanne. Mae'n ddefnyddiol i bwysleisio'r peryglon o ymddwyn yn fregus er mwyn brolio. Efallai y bydd y plant yn medru dod o hyd i proc diogelwch i'w defnyddio wrth benderfynu beth i'w wneud pan fyddant yn chwarae gyda ffrindiau. Er enghraifft, gallent ofyn eu hunain: A ydw i'n gwneud hyn i frolio? A allai fy niweidio?
- Gall pwysau cyfoedion arwain plant i ymddwyn yn ddrygionus, hyd yn oed oes maent yn gwybod ei fod hyn yn anghywir. Mae'n ddefnyddiol i'w helpu i stopio a meddwl cyn gwneud unrhyw beth anghyffredin. Fel arfer, mae plant yn oedi cyn cymryd rhan. Mae dysgu i beidio ag anwybyddu'r teimlad hwn yn hanfodol.

⚡ Ffeithau Trydan Allweddol

- Mae modd cefnogi llinellau uwchben gyda polion pren. Maent yn edrych yn debyg i polion ffôn. Yn ddelfrydol, mae'n well i gadw ffwrdd o unrhyw bolion a allai gario gwifrau trydan, gan fod foltedd unrhyw wifrau trydan yn ddigon uchel i ladd. Gall trydan foltedd uchel neidio ar draws bylchau.
- Gellir gorchuddio rhan fwyaf o linellau uwchben gan gynnwys llinellau uwchben isel, sydd yn eu gwneud yn beryglus i unrhyw un i fod gerllaw. Gellir cwmpasu ceblau foltedd isel iawn, ond mae'n anymarferol i wneud hyn ar gyfer folteddau uwch oherwydd y trwch sydd angen.
- Electricity is always trying to get to the ground and takes Mae trydan bob amser yn ceisio cyrraedd y ddaear ac yn ceisio gwneud hyn le bynnag sy'n bosib. Os yw rhywbeth sy'n dargludo trydan yn cynnig llwybr hawdd i'r llawr, fydd trydan yn ei gymryd. Mae pobl yn ddargludyddion trydan da - mae ein cyrff yn cynnwys
- 75% o ddŵr.

Os caiff rhywbeth ei ddal ar wifren drydan, ffoiwch y rhif ar yr arwydd ar un o'r polion, felly gall peirianwyr ei ddileu.

Estyniad i'r ymarfer: Archwiliwch dir yr ysgol, er mwyn darganfod arwyddion perygl neu dangoswch delweddau ohonynt. Gofynnwch i'r plant beth yw'r perygl? Pam? Beth fydden nhw'n ei wneud pe baent yn dod ar draws arwydd perygl?

Gwybodaeth ychwanegol y Cwricwlwm Cenedlaethol

ABCH A DINASYDDIAETH

Datblygu ffordd o fyw sydd yn fwy iachus a diogel:

3e) i gydnabod y gwahanol risgiau mewn gwahanol sefyllfaoedd ac yna penderfynu sut i ymddwyn yn gyfrifol.

3f) y gall pwysau i ymddwyn mewn ffordd annerbyniol neu beryglus ddod o amrywiaeth o ffynonellau, gan gynnwys pobl y maent yn eu hadnabod, a sut i ofyn am help a defnyddio technegau sylfaenol i wrthsefyll pwysau i ymddwyn yn ddrygionus.

SAESNEG

Sa1 Siarad a Gwranddo:

2e) nodi'r priif bwyntiau mewn trafodaeth a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed

Sa2 Darllen a deall testunau

2c) gwneud cysylltiadau rhwng gwahanol rannau o destun (er enghraifft, sut mae straeon yn dechrau ac yn dod i ben, yr hyn a gynhwysyd ar hyn a gadawyd allan mewn ysgrifennu gwybodaeth)

Adnoddau cysylltiedig

www.kidshelp.com.au/teens/get-info/hot-topics/peer-pressure.php

PARTH DARGANFOD PŴER

CA2 TAFLEN 2 Y Maes

ABCH A DINASYDDIAETH

Gan weithio mewn grŵp, cymerwch dro i ddarllen paragraff o'r stori yn uchel. Ar ddiwedd pob paragraff, nodwch sut rydych chi'n teimlo.

Y maes

“Nawr!” galwodd Leanne, gan dynnu ar ddiwedd y llinyn barcud. Gadawodd hi rywfaent o llinyn i fynd a gadawodd ei ffrind Kyle ei afael yn y barcud. Teimlai Leanne plwc wrth i'r gwynt ddal yn y barcud, a'i godi'n uchel i'r awyr! Roedd hi wrth ei bodd yn chwarae yn y maes.

“Gad e fynd!” gweiddodd Kyle. **“Neu bydd e'n mynd â ti i fyny gydag ef!”** Gadawodd Leanne y llinyn i lithro trwy ei bysedd ac gwylodd hi wrth i'r barcud hedfan i fyny. Yna, yn sydyn, stopiodd y barcud. Fe'i dalwyd ar wifren uwchben ac roedd y llinyn bellach yn hongian uwchben eu pennau. **“Mae'n rhy uchel i'w cyrraedd,”** meddai Leanne. **“Ond efallai, os ydym yn dringo'r goeden, gallwn cydio'r llinyn i'w nôl.”** Symudodd Leanne tuag at y goeden.

“Na!” gweiddodd Kyle. **“Efallai gei di sioc drydanol os wyt ti'n mynd yn rhy agos at y gwifrau.”** **“Dim ond llinellau ffôn ydyn nhw,”** meddai Leanne gan bwyntio atynt. **“Edrych! Maent ar bolion pren.”** Sylwodd ar yr arwydd rhybudd oedd yn darllen, PERYGL O FARWOLAETH. **“Well i ni ei adael yno,”** meddai, a dechreuon nhw gerdded adref.

Pan gyrhaeddodd Leanne yn ôl adref, gofynnodd ei mam ble roedd ei brawd bach, Harry. **“Dwi ddim yn gwybod,”** meddai Leanne, yn ddryslyd. **“Rydw i wedi bod allan yn chwarae yn y maes gyda Kyle.”** **“Ond fe wnaeth Harry fynd i gwrdd â chi,”** atebodd ei mam. Edrychodd Leanne allan o'r ffenestr a gwelodd Harry ar ben pellaf y cae. Rhaid ei fod hi wedi ei golli pan ddefnyddiodd y llwybr byr drwy'r coed i ddod gartref. Nawr, roedd Harry yn rhedeg tuag at y goeden. Gallai gipio llinell y barcud yn hawdd pe bai'n dringo goeden...

“O na,” meddai Leanne, ac aeth ei llaw dros ei cheg a caeodd ei llygaid. Yna dywedodd ei mam: **“Mae tad Jac yn dod yn y lori. Mae'n edrych fel ei fod yn dod nôl â Harry”** Mae wedi cyffwrdd â hi, meddai Leanne. Ychydig funudau yn ddiweddarach, tynnodd y lori wrth y drws a rhedodd Leanne allan i'w weld.

Neidiodd Harry o'r cerbyd. **“Ti'n iawn!”** meddai Leanne gan gofleidio Harry. **“Roedd yn ceisio cyrraedd y barcud yna oedd wedi'i lapio o gwmpas y cebl uwchben. Rwy'n gobeithio fod y person a adawodd y barcud yno wedi cysylltu â'r cwmni trydan er mwyn iddynt gael gwared arno cyn fod rhywun yn cael damwain,”** meddai tad Jack, gan edrych ar Leanne. **“Well i ni ffonio nhw nawr rhag ofn...”**

**Nawr, rhowch
gynnik ar hyn!**

- Trafodwch y stori gyda'ch grŵp.
- Ysgrifennwch grynodedb o'r hyn rydych chi wedi'i ddysgu ohono.

